

1

Aangekomen bij een vreselijke berg die zo moeilijk was om overheen te komen dat we daarbij bijna het leven lieten.

– Dagboek van William Calk
Zaterdag 25 maart 1775

April 1777

Wat men niet kan veranderen moet men verdragen.

Er viel niets te veranderen aan de wervelende aprilsneeuw, de kou drong vanaf de bevroren bosgrond door de dunne, versleten mocassins heen. Er viel net zomin iets te veranderen aan de gevoelige rug van zijn favoriete merrie die een zadelzweer had opgelopen, of de honden die zojuist hadden gevochten om de schamele restanten van een hert dat door de voedselschaarste in de winter was gestorven. Er kon niets gedaan worden voor de Engelsman achteraan in de kleine groep die op een rantsoen van rundvles en koeken leefde en wiens ademhaling altijd zo moeizaam ging.

Sion Morgan ademde zelf zwaar, maar hij dacht dat dit eerder werd veroorzaakt doordat de schoonheid van de omgeving hem zijn adem en woorden benam. De grond was bedekt met door elkaar groeiende waterkers, postelein en klaver. Overal bloeiden judasbomen en kornoeljes die met vlammend paars en crème door het uitbundige groen heen braken.

Voor hem lag de bergpas van de Gap, de poort naar Kentucky,

in een wolk van nevelwit. Ze hadden sinds Fort Henry bijna vijfhonderd kilometer afgelegd. Nog maar 150 te gaan. De ruwe kaarten die Sion had bestudeerd en die gemaakt waren door Walker en Boone en de paar mannen die hen voorgegaan waren, vervaagden in zijn vermoeide brein. Een paar details kwamen bovendrijven.

Een zandsteengrot... een seizoensgebonden waterval... een adembenemend uitzicht. Dat alles lag een klein stukje verder op hem te wachten.

‘Morgan! Wil je ons echt voortdrijven als een kudde vee?’ Cornelius Lyon pauzeerde even om zijn woorden kracht bij te zetten met een van zijn kleurrijkste verwensingen tot nu toe. ‘Deze berg is werkelijk het trappenhuis van de duivel in eigen persoon!’

Sion klemde zijn kaken op elkaar en reed verder, negeerde zijn ergernis. Hij kon weinig tegen Cornelius’ logica inbrengen. De klim *was* meedogenloos, elke stap zo steil en verraderlijk dat je niet naar beneden durfde te kijken, te pauzeren of te praten.

Maar Cornelius’ tirade was nog niet ten einde. ‘Waarom heb je zo’n haast? De wilden zijn op een dag als deze vast niet buiten!’

In de afgebeten, bittere woorden lag een uitdaging besloten. Met ingehouden woede en in een gestaag tempo door rijdend bracht Sion zijn geweer over naar zijn andere hand en kneep zijn ogen samen tegen de snijdende wind die in zijn gezicht sloeg. Hij was blij dat er zes pakpaarden, twee kettingdragers en een markeerder tussen hen in liepen, anders had hij Cornelius Lyon in een opwelling misschien wel van de klif afgeduwd.

Hij had deze onaardige gedachte nauwelijks van zich afgeschud toen er achter hem zo plotseling commotie ontstond, dat zijn adem stokte. Een eindje terug had hij sporen van indianen ontdekt, maar niets gezegd omdat de sneeuw het Warrior’s Path uitwiste. Nu draaide hij zich om en zag hoe een van de pakpaarden de grond onder zijn hoeven verloor en van het pad af

tuimelde. De grote roodvos viel steeds verder naar beneden en haalde zich tijdens de wrede afdaling open aan de scherpe rotsen. Het doodsbange gehinnik van het dier zette de honden aan tot huilen, als een klaaglijk refrein dat op de wind werd weggevoerd.

Sion voelde zich een paar tellen lang licht in zijn hoofd. Toen hij de doodstrijd van het dier zag, zette hij zijn geweer aan zijn schouder, richtte en vuurde langs de rotsen en begroeiing naar de plek waar het paard bloedend en gebroken lag. Toen het dier niet meer bewoog, klemde hij zijn kiezen op elkaar tegen de klap van de landing en sprong, met zijn geweer hoog geheven in zijn rechterhand, van het pad af op een gladde richel van kalksteen in een onelegante poging de voorraden te redden die de vos gedragen had.

Op de bodem aangekomen keek hij omhoog en zag vier paar wijd open ogen op zich gericht – van iedereen behalve Nate Stoner, die met zijn rug naar de afgrond toe stond en zijn geweer op de heuvels boven hen gericht hield voor het geval het een hinderlaag was.

Met koude, verkrampte vingers zette Sion zijn geweer weg, haalde zijn jachtmes tevoorschijn en sneed de drie kostbare voorraden buskruit en kogellood los. Nadat hij deze veilig op zijn rug had vastgebonden, begon hij aan de langzame klim naar boven. Tweemaal viel hij bijna achterover doordat zijn voeten wankelden en zijn zicht werd beperkt door de sneeuw. Tegen de tijd dat hij bovenaan kwam en de kettingdragers aansnelden om hem van zijn last te verlossen, zat hij onder de blauwe plekken, had hij zijn knokkels opengehaald en was de aarde doorgedrongen tot diep onder zijn vingernagels. Het verlies van een pakpaard drukte zwaar op hem.

Een warme, natte neus bracht hem troost. Smokey, zijn collië, leunde tegen hem aan voordat hij ervandoor ging, aangeemoedigd door een scherpe kreet. Het pad kon niet veel verder omhoog leiden. De bomen stonden minder dicht op elkaar en

op miraculeuze wijze nam de sneeuwval af. Zijn modderige mocassins zonken weg in zand, een vreemde gewaarwording na zo veel rots. Boven hem was een grot.

Sand Gap.

Zijn oren ving het geraas op van neervallend water, de mist bij de waterval leek wel van ijs. Hij keek achterom om te zien of alles in orde was. Dat was zo, en toch kon hij het gevoel niet kwijtraken dat er iets mis was. Maar wie zou er op zo'n vreselijke dag buiten zijn? Behalve een stelletje landmeters die het indiaanse territorium wilden verkennen?

Met zijn gezicht weer naar voren gericht en Smokey naast hem, reed Sion langs de grot. In het westen werd het duister van de grot afgewisseld met een indrukwekkende lichtuitbarsting. Hij had al jaren geleden over deze plek gehoord. Maar Boone en Walker hadden er geen recht aan gedaan. Hun verhalen over de grandeur van deze grot leken tam en nietszeggend vergeleken bij de werkelijkheid.

Sion stond sprakeloos in de Gap, hij had nauwelijks door dat de groep landmeters om hem heen aan de slag ging. De wind was opgehouden ijzig te blazen. De lucht voor hen was als van tin. Een blauwe zweem van bergen en verder... eindeloze, onbetreden, ongekende wildernis.

Sion vond het vervelend dat Cornelius het moment verstoorde. 'Hier gaan we natuurlijk rusten.'

'Inderdaad,' antwoordde Sion. 'Een kwartiertje of zo.'

Cornelius wierp hem een boze blik toe en trok zich terug in de grot met zijn knecht Lucian en de twee kettingdragers.

Nate stond schouder aan schouder met Sion en staarde in de verte. 'Ik had nooit gedacht dat ik tijdens mijn leven zo'n wildernis zou zien. Maar ik ben blij dat ik hier ben.' Hij ademde luidruchtig in. "'Hoe talrijk zijn Uw werken, Heer. Alles hebt U met wijsheid gemaakt, vol van Uw schepselen is de aarde.'"

De Bijbeltekst irriteerde Sion en sloeg een bres in de volmaaktheid van het moment.

Hij scheurde zijn blik los van het uitzicht en begon zijn geweer te herladen, zichzelf afleidend met het kruit en de munitie.

‘Deze Gap hier is een hoogtepunt, en volgens mij hebben we nu het moeilijkste deel achter de rug,’ zei Nate, nog steeds vol bewondering.

‘Dat denk je verkeerd.’ Sion goot kruit door de loop en tikte het aan met zijn hand. ‘Er zijn drie knelpunten op het pad van Boone. De volgende is de Narrows – en verderop nog een rivier die door de voorjaarsregens gezwollen is.’

‘Doe niet zo opgewekt.’ De glinstering in Nates ogen maskeerde zijn zorgen. ‘Ik weet heus wel dat je ons liever af zou schudden en je eigen gang zou gaan, zoals je de laatste dertig jaar al gedaan hebt.’

Sion grinnikte en dikte het nog een beetje aan. ‘Volgens mij zit ik met jullie opgescheept tot het landmeterswerk gedaan is.’

Nate krabde over zijn zilverbehaarde kin. ‘Heb je bij de bron nog iets gezien?’

Met een knik sloot Sion de slagveer van het geweer. ‘Shawnee, een stuk of zes. Misschien met een stel Wyandot erbij.’

Nate huiverde met schokkende schouders. ‘We zijn dus in de minderheid.’

Sion keek de oudere man in de ogen en besloot niets te zeggen over zijn overtuiging dat ze ook op dit moment, nu hun ademhaling in ijzige wolkjes tussen hen in hing, bekeken werden. ‘We zetten een koud kamp op en houden de hele nacht de wacht. Indianen hebben normaal gesproken niet zo’n zin in vechten in de winter.’

‘Maar ze zijn wel gek op paarden. En we hebben daar nog een paar goede exemplaren van over.’ Nates waakzame oog dwaalde af naar het bos. ‘Ik zal blij zijn als we Boone’s Fort en Harrod’s Fort bereiken.’

‘Nog 150 kilometer.’ Weer keek Sion Nate recht in de ogen,

hij wilde hem een laatste uitweg niet onthouden. ‘Het is niet te laat om terug te keren.’

‘En jou zonder een markeerder achterlaten?’

Toegewijd dus. Hoewel Nate de heilige Schrift spuide en hymnen zong, was de grijzende geograaf het enige lid van de landmetersgroep waar Sion van op aankon. Toch voelde hij een steek van medelijden. Een oude man zou thuis moeten zijn, omgeven door alle gemakken en genoegens van het leven. Maar Nate Stoner had weinig om naar terug te keren in Virginia. Hij was al tien jaar weduwnaar en zijn enige dochter was tijdens haar bevalling gestorven, zodat hij geen familie meer had. Voor Nate kwam Sion nog het dichtst in de buurt van een verwant.

‘Maak je maar geen zorgen over dit oude lijf. Ik blijf wel heel. “Tot in je ouderdom blijf Ik Dezelfde, tot in je grijsheid zal Ik je steunen.”’ Nate schonk Sion een geruststellende grijns. ‘Ik maak me niet druk over mezelf, maar wel over jou. We kunnen maar het beste teruggaan en ons kamp opzetten.’

Sion bewonderde het kamp, de manier waarop het zich tegen een rotsachtige bergkam had genesteld vlak bij een bron net onder Sand Gap, een stukje bij het Warrior’s Path vandaan. Hij hoorde de paarden grazen in hun weide, bevrijd van hun last en enigszins beschermd tegen de noordwestenwind door een rijtje dennenbomen. Het was opgehouden met sneeuwen, maar er was een ellendige kou achtergebleven en alles was modderig en klam. Wat verlangde Sion naar de geur van rokend hout en geroosterd vlees. Een vuur om zijn rug aan te warmen. Een droog bed.

Maar zulke gemakken konden rampzalige gevolgen hebben.

Daardoor zat de groep nu ineengedoken in zadeldekens, met hun geweer binnen handbereik, koude maïs en gedroogd vlees

te eten. Ze warmden zichzelf aan een paar borrels die in gehavende tinnen bekers geschonken waren en deden hun best er samen nog wat van te maken.

Opnieuw viel het Sion op hoe slecht de leden van hun groep bij elkaar pasten. Een oude man. Een heertje met zijn knecht. Twee slungelige jongens. En net zoveel honden als paarden. Hij was blij met de honden. Voornamelijk jachthonden en straathonden, die waren altijd alert op gevaar. Smokey week zelden van zijn zijde, hield zijn neus in de lucht, gespist op onraad.

Als het weer het toeliet, zouden ze binnenkort gaan meten onder de Gap en hun kettingen door het dichte bos uitleggen, hun waterpassen gebruiken op de steilste hellingen, terwijl ze metingen en berekeningen opschreven in gehavende schriften.

Maar op dit moment ging het gesprek niet over het werk dat voor hen lag. Je kon het wel aan Cornelius overlaten om een luisterrijk verhaal op te hangen. Iedereen hing aan zijn lippen. Het duister verhulde al snel hun geboeide gezichten, maar niet Cornelius' zelfverzekerde Britse klanken.

‘Er wordt gezegd dat een heer met de naam Johnathon Swift een jaar of vijftien geleden hier in deze bergen een geheime zilvermijn heeft gehad.’ Cornelius maakte zijn verhaal extra dramatisch met grote gebaren. ‘Een geëerd Shawnee-opperhoofd heeft enkele witte handelaren tot in de buurt van de mijn geleid. Daarna werd hij ziek en weigerde om verder te gaan. Zijn verklaring was dat de Grote Geest boos was.’

Spencer Rankin zette grote ogen op. ‘Waarom zou de Grote Geest boos worden?’

‘Waarom denk je?’ antwoordde Cornelius hooghartig. ‘Vanwege hun hebzucht, jongen. Zelfs de indiaanse goden hebben een hekel aan zelfzucht. Zilver.’

‘Ik denk niet dat wij veel beter zijn dan die bemoeizuchtige handelaren.’ Spencer stootte Hascal Mullins, wiens hand ongemakkelijk op zijn geweer rustte, aan met zijn elleboog. ‘Wij

zijn kettingdragers en wegbereiders voor jullie landmeters, we worden allemaal betaald in land. Ik denk dat de Grote Geest daar ook niet al te blij mee is.'

Cornelius schraapte zijn keel. 'Dat is dan misschien wel zo, onze missie is veel vriendelijker. Wij markeren land voor soldaten en pioniers. Niet alleen voor onszelf.'

'Is het waar wat ze zeggen over de indianen? Dat ze landmeters *landstellers* noemen?' Cornelius haalde een zakkompas uit zijn vestzak en hield het in de lucht. 'Ja, het klopt dat de indianen dat zeggen. Ik ben bang dat de wilden het begrip eigenaarschap niet kennen. Kentucky is een jachtgrond en dat is het altijd geweest. In hun ogen zijn wij indringers, ongewenste gasten.'

'Het lijkt erop dat zelfs de koning ons hier niet weg kan houden met zijn proclamaties,' zei Hascal. 'We komen de bergen over, of ze het nu leuk vinden of niet.'

'Daniel Boone – een godvrezende pelsjager die uit goed quakerhout is gesneden – is ons voorgegaan,' antwoordde Cornelius. 'Anderen zullen volgen. De landhongerige massa valt niet tegen te houden.'

Iedereen werd stil. Ze waren nog slechts zichtbaar als schaduwen die werden opgeslokt door het duister.

Een eenzame wolf huilde en alarmeerde Sion. Het geluid klonk echt, als de gil van een vrouw, waarbij de laatste noot spookachtig echode. Hij ontspande, ervan verzekerd dat geen menselijke keel dat geluid kon maken. En toch was daar iemand, die toekeek. Wachtte. Daar was hij vast van overtuigd.

Nate verschoof. 'Waar ligt die zilvermijn dan precies?'

'Ergens tussen de Piney Mountain en de Big Sandy River,' was het antwoord van Cornelius.

'Volgens het logboek van Swift is de rijkste ader te vinden op de 37° breedtegraad, minus 56 minuten noord.' Sion bestudeerde de lucht op zoek naar de Poolster. 'Afgaande op astronomische observaties en berekeningen moet de ader een klein stukje ten westen van de 83° lengtegraad liggen.'

‘Ha!’ De zelfgenoegzame grijns van Cornelius was zelfs door het duister heen merkbaar. ‘Dus je hebt wel geluisterd, Morgan.’

‘Hij luistert altijd,’ bracht Hascal in, ‘hij zegt gewoon niet veel.’

‘Dat heb ik gemerkt,’ antwoordde Cornelius.

Nate grinnikte. ‘Volgens mij kunnen we beter de Moonbow Inn vinden dan de zilvermijnen van Swift.’

Cornelius maakte een smalend geluid. ‘Wat? Een herberg? In de wildernis?’ Zijn minachting was grenzeloos. ‘En waar dacht je dit bastion van beschaving te vinden?’

Nate zei opvliegend: ‘Ik zeg niet dat hij bestaat, of dat het meer is dan een luizenbende. Ik herinner me gewoon iets wat Daniel – kapitein Boone voor jou – heeft gezegd over een plek vlak bij de waterval aan de Shawnee River. Een gigantische waterval, groter dan wat jij ooit gezien hebt, durf ik te beweren.’

‘We steken de Shawnee binnenkort over.’ Cornelius stopte het kompas in zijn zak en haalde zijn pijp tevoorschijn, de witte klei ervan als een baken in het laatste daglicht. ‘Wat zou ik niet over hebben voor een herberg, een biertje en iets te roken.’

Nate bespaarde Sion een waarschuwing. ‘Bewaar je genoegens maar voor bij het haardvuur in de Moonbow Inn.’

‘En vertel me eens waarom het de Moonbow genoemd wordt?’

‘Vanwege iets heel bijzonder magisch wat ’s nachts plaatsvindt onder een volle maan: de maanboog. Een soort regenboog in de mist van de watervallen.’ Cornelius snoof nogmaals, maar Nate haalde zijn schouders op. ‘Omdat Daniel het gezegd heeft, ben ik geneigd het te geloven.’

Spencer en Hascal zaten elkaar desondanks aan te stoten en te grinniken. Sion negeerde hen en aaide afwezig Smokeys fluwelen oor. De collie ging languit naast hem liggen en verwarmde zijn in hertenleer gestoken dij. De gedachte aan een herberg, hoe armzalig ook, leek niet meer dan een verhaaltje om de aandacht af te leiden, maar ergens in de diepte van Sions geheugen lag een bevestiging. ‘Ik herinner me iets over een herbergierster

en haar dochter die Boone tijdens zijn eerste poging Kentucky in te trekken in '73 is tegengekomen.'

Het gegrinnik stierf weg.

'Bedoel je die keer dat de zoon van Boone gedood is vlak voor de Gap?' Het gezicht van Nate zag net zo grauw als zijn haar in het schemerlicht. 'Dat was een vreselijk bericht wat we toen kregen.'

'Zeker. Op de een of andere manier hebben een paar mensen uit hun groep het later gered tot Kentucky en hebben zich langs de *Wasioto* – de Shawnee River – gevestigd en hebben hun huis opengesteld.' Sion pauzeerde en groef in zijn geheugen naar details. 'Waarschijnlijk is die zogenaamde herberg niet meer dan een versterkte blokhut met een paar uitkijkposten en schietgaten, zoiets als Boone's Fort en Harrod's Fort.'

'Een herbergierster en haar dochter?' Cornelius trok een zuur gezicht. 'Je maakt vast een geintje, Morgan.'

'Er zullen waarschijnlijk ook wat mannen zijn,' speculeerde Nate, 'misschien pelsjagers en handelaren en zo. Er komen meer pioniers over de Gap dan je denkt.'

'Dat lijkt me een vreemde bedoening.' Cornelius stak zijn pijp tussen zijn tanden alsof hij aan het roken was. 'Hoewel ik geen nee zou zeggen tegen een mooi meisje als ik er een tegen zou komen.'

'Dan kun je beter je mond houden en naar bed gaan.' Nate stond langzaam op en trok zich terug op een stapel droge bladeren die hij verzameld had onder een overstekende rotspunt. 'Hoe sneller we de zon op zien komen, hoe sneller we onder aan de rivier zullen zijn en dan komen we er misschien wel achter of die hele maanboog op waarheid berust.'

'Ik zal de eerste wacht nemen,' zei Sion en zette zijn geweer aan zijn schouder toen de honden om hem heen opstonden en het huiveringwekkende gehuil van de wolven opnieuw begon.

2

Er is door de mens tot nu toe niets uitgevonden dat zo veel vreugde geeft als een goede taveerne of herberg.

– Samuel Johnson

Bij het aanbreken van deze heldere aprilmorgen bruijste de keuken met de lage plafondbalken van het leven en de bedrijvigheid. De kruidige, zoete geur van sassafras hing in de lucht en wedijverde met de sissende worstjes die met salie en rode peper gekruid waren.

Na nog een laatste maal in het vlees gepord te hebben, ging Tempe Tucker weer op haar hurken zitten en bestudeerde de bijl die bij de haard stond. Daar zette Russell hem op koude morgens neer om het staal op te warmen voordat hij hout ging hakken. Ze luisterde of ze zijn onhandige stappen op de veranda kon horen, maar ving door de open deur heen alleen het uitbundige zingen van de vogels buiten op. Haar zorgen werden niet verdreven door het prachtige geluid. Ooit was zij de zorg geweest van haar broer, nu was hij die van haar.

De achterdeur ging krakend open en het dienstmeisje Paige kwam binnen, zeulend met een volle houten melkemmer. Ze goot de melk in een ondiepe bak om hem te laten afkoelen, terwijl Tempes moeder koffie roosterde in een braadpan. Toen de worst gebakken was en de eieren goed waren, kwam Russell binnen, die Tempe aankeek en een groet tegen hun moeder

mompelde, maar Paige ontweek. Ze deed of het haar niets kon schelen, maar werd verraden door de rode gloed die onder haar lichte hoofdkapje op haar jukbeenderen verscheen.

Russell pakte een stoel en boog zijn hoofd in een stil gebed nadat Tempe hem zijn ontbijt voorgezet had. 'Je kunt maar beter een paar borden extra klaarzetten,' mompelde hij, 'er zijn een paar mannen uit Harrod's Fort onderweg terug naar de nederzettingen.'

Aylee knikte en richtte haar aandacht weer op het koekdeeg. 'Dat heeft Raven je verteld, neem ik aan?'

Toen Russell niet antwoordde, vulde Paige de stilte op. 'Raven, ja. Die is altijd op jacht. Voor een beetje kruid en kogellood vertelt hij zo ongeveer alles.'

Tempe zuchtte bijna hardop. Wanneer haar broers halfbloedvriend in de buurt was, liep ze met een wijde boog om hem heen, hoewel hij hun geen kwaad had gedaan. In feite maakte hij hun het leven gemakkelijker door hun te vertellen wie er kwamen en gingen, en het hoe en waarom ervan. Toch voelde ze zich ongemakkelijk in zijn gezelschap en werd ze van haar stuk gebracht door zijn zwijgzaamheid.

Tegen de tijd dat Russell klaar was met eten en naar buiten was vertrokken om hout te kloven, speelden ze weer het 'weet-je-wat-ik-misspelletje'. Hoewel het al vier jaar geleden was dat ze uit Virginia gevlucht waren, bleef het verlangen naar veiligheid en beschaving hangen.

'Weet je wat ik mis?' Aylee begon op de berg koekdeeg te slaan met de afgebroken kolf van een musket. Toekijkend vroeg Tempe zich af of haar moeder ervan genoot haar opgekropte frustraties af te reageren. Na driehonderd keer slaan zou het deeg klaar zijn om er rondjes uit te snijden, die vervolgens met een vork ingeprikt werden en gebakken. 'Ik mis het om dominee Boone op zondag in de Clinch te horen preken.' Aylee was even stil en wapperde met haar bebloemde hand. 'Hij had iets wat je aan het denken zette tot het weer zondag was.'

Paige zette instemmend knikkend de schoongewassen tinnen borden op een plank. ‘Weet je wat ik mis?’ Ze aarzelde, met haar tong tussen haar tanden. ‘Ik mis de marktdagen – en de poppenkastvoorstellingen waar ik altijd om moest lachen tot ik er buikpijn van kreeg.’

Het was lang stil. Beide vrouwen keken naar Tempe. Ze schonk zichzelf een kop sassafrasthee in en dacht na over haar antwoord. Eerlijk gezegd was haar hart zo vol van het hier en nu dat er weinig ruimte was voor dagdromen.

Ze snoepte een stukje worst uit de braadpan en zei uiteindelijk: ‘We hebben straks een bende mannen te voeden met het avondeten, daar kunnen we beter over nadenken.’

Aylee begon deeg uit te rollen. ‘We kunnen die eekhoorns die je gevangen en ingezouten hebt, klaarmaken. Die vormen een prima maal samen met maïsknoedels en gedroogde spertziesbonen. We hebben niet zo heel veel bloem meer, maar Paige kan met het restant een gembercake en custard maken.’ Ze legde de deegroller weg en begon de koekjes uit te steken. ‘Temperance Grace...’

Tempes blik, die gevestigd was op Russell die buiten hout aan het hakken was, richtte zich weer op haar moeder.

‘Let op de tijd wanneer je eropuit gaat,’ sprak Aylee waarschuwend, ‘en zorg dat je uit de buurt blijft van de grote paden.’

Met een plichtmatig *ja, mama* dronk Tempe de laatste slokken van haar sassafrasthee en glipte de deur uit.

Tempe ging naar de hoger gelegen bergkammen waar sneeuw en ijs de scepter zwaaiden en de kou elke rots en elk plukje gras veranderde in glimmend suikerwerk. Armetierige dennen klemden zich vast aan rotsachtige ondergronden, hun zaden een bron van overvloed voor de vogels die honger leden in de winter.

Beneden, op de beschutte plaatsen, gaf de uitbundig bloeiende kornoelje aan dat het tijd was om maïs te planten, maar de winter fluisterde *wacht*. Het was koud voor de tijd van het jaar, bitterkoud, en die kilte spoorde haar aan verder te gaan. Een kornoelje-winter, noemden sommigen het, wanneer de sneeuw op de bloesem lag.

Het duurde niet lang om de korte afstand naar haar vaders rotshuis aan de Shawnee River af te leggen, maar die weg was vol gevaren. Het voorjaar was een riskante tijd om buiten door te brengen, omdat de indianen weer begonnen te zwerven en oorlog voeren zodra het lente werd. Alleen in de winter bleven de Shawnee in hun kampen aan de bovenloop van de Ohio, de Cherokee in hun zuidelijke dorpen en de lastige Chickamauga bij de Chickamauga Creek. Maar nu het oorlog was tussen de Britten en Amerikanen, leken de gewoonten van de indianen niet meer zo vast.

Ze leidde twee pakpaarden, waarvan er eentje bijzonder obstinaat was. Herod gedroeg zich altijd beter als hij het gewicht van meel en voorraden droeg. Hij trok aan het touw en snoof luid om ertegen te protesteren dat hij hun warme stal had moeten verlaten.

‘Pa zal je snel onder de duim hebben,’ mompelde ze, denkend aan de hachelijke reis die zou volgen en wensend dat ze mee kon gaan. Als Pa vertrok, leek het wel of ze wekenlang haar adem inhield tot hij er weer was, zo bang was ze dat hij niet terug zou keren.

Maar hoe riskant haar vaders handelsreizen naar het westen ook waren, ze waren onmisbaar. Ondanks de dreiging van de indianen was het voor hem beter om naar het westen te trekken. Hij durfde niet naar het oosten te gaan, niet met de ellende die ze vanaf het begin in de kolonies ondervonden hadden. De misdaad waarvoor ze uit hun schamele onderkomen aan de oever van Virginia’s Clinch River gevlucht waren, tierde nog welig. In een ander koud voorjaar was haar vader als een viool-

enaar gesprongen en in de dodelijke woede ontstoken die hen nog verder ontworteld had. Daardoor moesten ze altijd over hun schouder kijken.

Voorover gebogen leidde ze de paarden in het kreupelbos vol klimop en rechtte toen haar rug om nog eenmaal om zich heen te spieden. De enige geluiden waren het gekwetter van een eekhoorn en het zwakke gefluit van vogels.

Gerustgesteld dat er niemand anders in de buurt was, imiteerde Tempe de eenvoudige roep van een spreekwoord die ze afgesproken hadden. Hierop volgde de gebruikelijk pauze voordat haar vader de ladder liet zakken. Dit ging gepaard met een sissend geluid, een wonderlijke mix van klappend leer en taai hout. De ladder was sterk genoeg om haar gewicht en dat van de last die op haar rug gebonden was te dragen.

Zijn pezige hand schoot tevoorschijn en greep haar uitgestrekte vingers, tot haar voeten stevig op de rand van de klif stonden. Daarna trok hij de ladder omhoog. Het geraas van de rivier ver onder hen dempte hun stemmen.

August Tucker staarde naar de ingang van het rothuis en het woud daarachter. ‘Heb je sporen gevonden?’

Dat was altijd de eerste vraag die hij haar stelde. ‘Geen enkele,’ antwoordde ze, ‘niet van roodhuiden en niet van blanken.’

Pa had met hen in de herberg overwinterd, maar nu de bossen vol reizigers waren zou deze verborgen grot, een van de verschillende rotshuizen aan de rivier, zijn thuis zijn. Ze keek om zich heen om zich te oriënteren. De schuilplaats herbergde een touwbed van buffelleer, een lantaarn die op een richel stond, wat kookpotten en een vuurplaats. Allemaal vertrouwd en zelfs geliefd. Het was zijn gewoonte om ’s avonds voor het slapen gaan zijn twee vuursteengeweren schoon te maken en ze samen met een scherp geslepen bijl naast zijn bed te zetten.

‘Je hebt blijkbaar geen zoetigheid nodig.’ Ze glimlachte kort naar hem. Tegen een van de stenen muren stond kruik na kruik

met ahornsiroop. Haar pa mocht er dan wel een aantal aparte gewoonten op na houden, maar hij zat nooit stil.

‘Ik heb zout meegebracht en meel. En wat spullen die je op je reis nodig hebt.’ Ze gaf hem de leren laarzen die Aylee gemaakt had.

August pakte ze aan en bekeek wat zijn vrouw voor hem gemaakt had. De uitdrukking op zijn gezicht toonde dat hij tevreden was. ‘Vertel me nog eens wat ze nodig heeft.’

‘Bloem. Inkt en papier. Rechte naalden. Misschien een snuisterijtje voor Paige.’ Ze keek naar de handelswaar die klaar voor de verkoop achter in de grot lag opgestapeld. Hij had een overvloed aan huiden, de vangst van een hele winter, die dierlijk roken, maar perfect gelooïd waren.

Er viel veel te krijgen bij de Franse handelaren verder stroomafwaarts, zelfs mooie dingen die het hart van een vrouw konden bekoren. ‘Russell heeft een nieuwe vijl nodig voor het repareren van zijn geweer en wat kruit en kogellood.’

‘Ik zit erover te denken om hier zelf kruit te maken. Bij Piney Creek in de buurt is een salpetergrot.’ Hij deed de nieuwe laarzen aan, zijn voeten leken nu zo groot als kanopeddels. ‘Is er nog nieuws waar ik van moet weten?’

Ze bestudeerde haar veel kleinere mocassins, het elandleer donker en glad gesleten, en herhaalde de praatjes die ze veelvuldig in de herberg hoorde. Verkenner, pelsjagers, en handelaren brachten allerlei verhalen mee, die soms betrouwbaar waren, maar onveranderlijk duister. ‘Er is wat trammelant geweest in Boonesborough.’

‘Vast Shawnee-overvallers.’ Hij liep rondjes om zijn schoenen uit te proberen. Toen er een raaf kraste, trok hij zich terug van de richel. ‘Maar ik denk niet dat mannen als Boone, Harrod en Kenton met de staart tussen de benen af zullen druipen.’

Nee, zelfs de dood van zijn zoon had de geestdrift van Boone niet beteugeld. Ondanks de pijn in haar hart voelde Tempe zich trots op al deze onverschrokken kolonisten die standhielden.

‘Nu Kentucky onderdeel is geworden van Virginia zullen meer kolonisten de Gap oversteken. Je kunt de wilderniskoorts niet tegenhouden, zoals ma het noemt.’

Hij fronste. De diepe lijnen in zijn voorhoofd deden haar aan geploegde voren in een veld denken. ‘Als mensen het redden tot aan de fortten dan zullen ze de nederzettingen tot het bittere eind helpen verdedigen. Ze willen tegen elke prijs winnen.’

Tevredenheid won het van zijn irritatie toen hij voorover gebogen door het pakket rommelde en een kleipijp met een pluk tabak op wist te graven. ‘Je ma is een goede vrouw, ze denkt altijd aan wat ik nodig heb.’ Hij streek met zijn vingers langs de gladde steel van de pijp en had er duidelijk zin in om hem op te steken. ‘Hoe gaat het met Russell? En Paige?’

‘Hij heeft wat last van zijn been door alle kou en vochtigheid. En hij en Paige...’ Ze was even stil om haar frustratie de baas te worden. ‘Ze zijn sinds jij vertrokken bent niet dichterbij elkaar toe gegroeid.’

Hij schudde zijn hoofd. ‘Russell laat zijn manke been zijn liefdesleven in de weg zitten.’ Hij sloot het pakket en richtte zich op tot zijn volle lengte, zodat zijn hoofd bijna het zwartgeblakerde plafond raakte. Tempe voelde zich zo klein als een veldmuisje in zijn lange schaduw. Zijn ogen waren zo scherp als die van een havik. ‘En jij? Is er al een man langsgekomen die jij leuk vindt?’ Toen ze aarzelde voegde hij daaraan toe: ‘Ik zou je naar Boonesborough of Fort Harrod moeten sturen. Zij hebben kundige vrouwen nodig – echtgenotes – hoewel jij waarschijnlijk beter kunt schieten dan de helft van de mannen daar.’

‘Geen man wil een vrouw die iets beter kan dan hij.’

‘Het juiste soort man zal dat een worst wezen. Die is er misschien nog wel trots op.’ Zijn blik vernauwde zich. ‘Maar ik betwijfel of het je vaardigheid met een geweer is die mannen op afstand houdt. Je kunt wat er in Powell Valley is gebeurd niet achter je laten.’

Ze staaarde hem aan. Hij sprak nooit over de vallei. Ze was zo geschokt dat ze het meteen niet meer koud had. ‘Pa, ik –’

‘Je kunt net zomin over een dode man blijven treuren als Russell over een lam been.’

Zijn woorden waren fel. Ze klemde haar kaken op elkaar en keek naar de achterwand van de schuilplaats waar hij als tijdverdrijf een strijdtoneel had getekend met houtskool. Ze kon draaibare kanonnen onderscheiden en rookwolken, gesneuvelde mannen lagen als gebroken takjes op de grond. Wat hij had meegemaakt tijdens de Frans-Indiaanse oorlog achtervolgde hem nog steeds. Hoe durfde hij haar aan te spreken over het verleden?

‘Het is amper vier jaar geleden,’ zei ze, niet vergetend dat mei de maand was van James’ verjaardag. Sindsdien was mei altijd gevuld geweest met melancholie. ‘Misschien over een tijdje...’

Hij schudde zijn hoofd, zijn losse haren vormden een massa tinkleurige draden boven zijn gespierde schouders. ‘Genoeg tijd om de doden te begraven en het leven weer op te pakken.’

Het rothuis was plotseling benauwd, de adem werd haar benomen. Ze wankelde bijna onder het verstikkende gevoel van verlies. Met een snel gebaar rolde ze de ladder uit. Ze vertrok zonder afscheid te nemen en keek slechts eenmaal omhoog in het gezicht van haar vader die over de rand van de richel tuurde en toekeek hoe zij afdaalde, zijn gezicht vol ongenoegen.

‘Ik denk dat ik aan het eind van de maand terug ben,’ riep hij haar na.

‘Ik hoop dat je het heelhuids redt,’ kaatste ze terug. Afgelopen mei waren ze op een slachtpartij gestuit in het kreupelhout vlak bij een pad dat hij binnenkort zou afreizen. Beddengoed stuk gesneden, veren overal verspreid. De grond was wit als sneeuw... en rood als bessen.

‘Wat een zinloos verlies,’ had pa gezegd.

Ze hadden de lichamen in lakens gewikkeld die ze niet kon-

den missen en hen begraven, waarna ze de graven met boomstammen bedekten, zodat de wolven ze niet op zouden graven. Net zoals ze met James hadden gedaan in Powell Valley.

Haar James.

Ze drong haar tranen terug, huiverde en keek speurend om zich heen. Nu ze haar last niet meer mee hoefde te torsen, nam ze een bekend pad dat in een rechte lijn naar het oosten liep, onwillig om direct naar de herberg terug te keren. De aarde begon te ontdooien en de zon won aan kracht in de lucht die de prachtige blauwe kleur had die bij het voorjaar hoorde.

Aan de voet van de bergkam kwam ze uit bij een beek, het water stond hoog en de modderige oevers gingen schuil onder een wirwar van laurierstruiken. Hier was een aantal paarden, beslagen met hoefijzers, door het water gewaad op weg naar Crab Orchard en de nederzettingen in het noorden.

Verdoofd door verdriet volgde ze het pad een tijdje, afgeleid door schitterende bloesem en de ontluikende natuur. Elke paar minuten hield ze even halt om te luisteren, maar het geruis van de wind in de boomtoppen vol nieuw blad overstemde alles behalve de klaaglijke roep van een wielewaal. Het bos was vol veranderende vormen en het spel van licht en schaduwen werkte verwarrend.

Het spoor van de groep ruiters dat ze volgde, leidde naar een dichtbegroeid hardhoutbos – tamme kastanjabomen, eiken en iepen – waarin zo weinig licht doordrong dat het leek of de ondergroei was weggeveegd. Dit maakte haar reis gemakkelijker en de dreiging van een hinderlaag door indianen nam af.

Na een tijdje bereikte ze een van haar favoriete weides en een kleine beschutte plek, waarin varens zich rond een bron krulden die afgebakend werd door met korstmos begroeide rotsen. Zacht gras veerde onder haar voeten en het licht werd helderder. Ze kon enkele meters vooruit kijken, deze geliefde vallei was een soort toevlucht na het zware sombere gevoel. Zouden de ruiters dat ook voelen?

Ze liep verder met een strak gevoel op haar borstkas dat niet geheel te wijten viel aan de vermoedheid. Een paar passen verder bleef ze stokstijf staan. Aan de linkerkant van het pad, in een straaltje zonlicht, had een bijl de gladde zilvergrijze bast van berk na berk bewerkt, de initialen duidelijk uitgesneden.

SM.

Daaronder stond de datum.

8 april.

Twee dagen geleden.

Tempe was verontwaardigd. Dit bos was niemandsland. Prachtig. Puur. De aarde was rijk en onaangetast. Nu waren de bomen misvormd. Het land geclaimd. Ontheiligd.

Ze zette een stap achteruit en de walging en het ongenoegen namen toe.

Landmeters.

De indianen hadden een grondige hekel aan dit soort mannen. En dat begreep ze maar al te goed. Ze kwamen. Ze namen. Vaak lieten ze zich gaan en richtten een onbeheerste slachtpartij aan, waarbij ze een spoor van verspild vlees nalieten. Ze moest denken aan Frederick Ice, een van de landmeters van de Kroon van Victoria, en aan het dodelijke handgemeen dat er tussen hem en pa geweest was. Ze duwde de gedachte weg en vouwde de herinnering op als een slordig pakketje dat een plekje vond naast haar geliefde James.

Sinds Daniel Boone twee jaar eerder naar het Kentucky-territorium was gestuurd om alle landmeters terug te roepen in verband met de vijandigheden van de indianen, waren er maar weinigen dapper genoeg geweest om de Gap over te steken. Misschien was haar reactie daarom zo sterk. Ze dacht dat ze vertrokken waren. Het bos van hen. Haar vader veilig.

Tot nu toe.

Nog steeds aangedaan door haar vaders terechtwijzing was Tempe zich meer dan anders bewust van de dinergasten die zich die avond in de Moonbow Inn hadden verzameld. Soms leek het wel of haar leven bestond uit behoedzame mannen die roken naar zweet en paarden, hun lange geweren tegen de houten muren gezet en hun jachtkleding besmeurd met vet en buskruit. Mager en slungelig, getekend door weer en gevaren, benaderden de meesten Aylees tafel met ontzag en een dankbaarheid die grensde aan verering.

Tempes moeder tolereerde geen tabak spuwen, grove taal, dronkenschap of vechtpartijtjes. Wie deze regels durfde te overtreden, kon een plens water over zich heen verwachten. Dat verhaal verspreidde zich snel in het grensgebied. Je kon maar beter je gezicht schrobben en op je manieren letten in de Moonbow Inn, waar de weduwe uit Virginia de scepter zwaaide. Het diner kostte maar een shilling en een overnachting zeven penny, het maal was overvloedig, de bedden waren schoon en de serveersters behoorden tot de knapste meisjes in het grensgebied, zo ging het verhaal.

Tempe moest grinniken om dat laatste deel, maar maakte zich er zorgen over dat ma een weduwe genoemd werd. Daar kon ellende van komen. Met haar vijftig jaar was Aylee Tucker nog een knappe vrouw. Zelf zorgde Tempe ervoor dat ze haar ogen neergeslagen hield en weinig glimlachte. Maar Paige – Paige was verbijsterend, altijd koketterend, flirtend en glimlachend. Wilde ze Russell uitdagen? Hem zover krijgen dat hij haar vertelde wat hij voor haar voelde?

Terwijl ze dit dacht, pakte haar broer de tabakspot en vulde zijn pijp. Hij hield de boel meestal vanuit een hoekje in de gaten en observeerde eerst de maaltijd en daarna het gebruikelijk kaartspel en geklets. Ma deed dan vaak haar schort af en begon te dokteren. Ze maakte versterkende middeltjes klaar voor degenen die haar geneeskrachtige kruiden nodig hadden. Vanavond was er alleen een snee om naar te kijken die iemand

had opgelopen door een onhandige beweging met een jachtmes.

Ma had de voet van een van de mannen van Harrod gewassen en verbonden met de bast van een wilde kers. De karakteristieke geur ervan mengde zich met de rooklucht toen Tempe de eetzaal in en uit liep, eerst om de tafel af te ruimen en later om samen met Paige de zaal aan te vegen toen de mannen zich terugtrokken bij het vuur of hun bed op de zolder opzochten. ‘Tempe Grace, haal het Register voor me.’

Het Register.

Het verzoek van Aylee deed Tempe rillen. Het Register. Wat had ze een hekel aan dat boek.

Daar stond James’ naam in geschreven.

Haar blik schoot naar de kleine plank vlak bij de deur tussen de keuken en de eetzaal. Binnen een paar seconden bracht ze het Register naar haar moeder, zoals haar gevraagd was. Uit de sombere toon van Aylee maakte ze op dat de nieuwste aantekening niet gewoon een notitie was van wie net de Gap overgestoken waren, maar dat het om een tragedie ging. Een nieuwe dode.

Aylee zat naast haar patiënt, die zijn gezicht had vertrokken tot een grimas die weinig van doen had met pijn die zijn wond hem leverde. Haar moeders slanke handen sneden een pen uit een ganzenveer. Zonder dat het haar gevraagd hoefde te worden, bracht Tempe haar moeder de inkt die ze gemaakt hadden van karmozijnbessen en die bewaard werd in een klein flesje van speksteen.

De man zuchtte diep. ‘Het was op de eerste februari langs de Rockcastle River...’

Tempe pakte een drietal houten mokken op en trok zich buiten gehoorsafstand terug in de keuken, haar keel verstikt door ingehouden tranen.